

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-18
Besvaras senast
2021-03-09

Till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

2020/21:487 Forskningsfinansiering under covid-19

En mycket stor del av den medicinska och naturvetenskapliga forskningen på landets universitet och högskolor sker med ekonomiskt stöd från externa anslagsgivare. Dessa är både statliga och privata. Bland de förstnämnda kan nämnas Vetenskapsrådet, Formas, Forte och Vinnova, och bland de senare finns ett stort antal stiftelser och fonder av varierande storlek såsom Hjärnfonden, Cancerfonden, Wallenberg, Söderbergh, Crafoord med flera. Dessa fonder avlönar både forskare och teknisk personal anställda vid universiteten.

Forskare lever i en situation mycket lik den som artister och konstnärer gör. Deras fortsatta anställning och verksamhet är beroende av inkomster som kommer av anslag, vilka i sin tur beror på forskarnas egna prestationer. När nu covid-19-pandemin gjort att man på många ställen stängt ned all patientnära forskning och skickat hem personal som sysslat med experimentell forskning minskar forskarens möjlighet att konkurrera om nya anslag. Vidare är många av fonderna som ger dessa anslag beroende av aktieutdelningar, vanligen i större svenska företag. När nu dessa utdelningar dragits in minskar också mängden medel som kan komma att delas ut.

Detta innebär att forskarna sitter med forskningsuppgifter för vilka det finns anslag men där man inte kan utföra arbetet. Fortfarande har man samma utgifter. Forskarna får fortsatt betala dyra lokalkostnader till universitet och regioner och har fortsatt fulla lönekostnader till exempelvis teknisk personal som skickats hem. Även om en del arbetsuppgifter kan utföras hemifrån kan man inte fortlöpande göra studier på patienter. Detta får till följd att anslagen för många kommer att ta slut innan uppgiften lösts och att man då också löper risk att inte kunna få nya anslag när man inte kunnat göra färdigt studier och få fram resultat och publikationer. När sedan pengarna är slut får man säga upp personalen och själv drabbas av medelsbrist och uppsägning med något års fördröjning. I bästa fall förlorar man bara sin forskarkarriär. Detta är till stor nackdel både för individen och för Sverige som forskande nation.

Med anledning av det ovan anförda vill jag fråga statsrådet Matilda Ernkrans:

Vad avser statsrådet och regeringen att göra för att underlätta för forskare att

under rådande läge kunna fullgöra sin forskning med relevant finansiering?

.....

Hans Rothenberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders